

Το κείμενο αυτό αποτελεί απλώς εργαλείο τεκμηρίωσης και δεν έχει καμία νομική ισχύ. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν φέρουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του. Τα αυθεντικά κείμενα των σχετικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των προοιμίων τους, είναι εκείνα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι διαθέσιμα στο EUR-Lex. Αυτά τα επίσημα κείμενα είναι άμεσα προσβάσιμα μέσω των συνδέσμων που περιέχονται στο παρόν έγγραφο

► **B** ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2020/1828 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 25ης Νοεμβρίου 2020

σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/22/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(ΕΕ L 409 της 4.12.2020, σ. 1)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
► <u>M1</u>	Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2022	L 265	1	12.10.2022

**ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2020/1828 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

της 25ης Νοεμβρίου 2020

σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/22/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝΤΙΚΕΪΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και σκοπός

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες με τους οποίους εξασφαλίζεται ότι είναι διαθέσιμος σε όλα τα κράτη μέλη μηχανισμός αντιπροσωπευτικών αγωγών για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, παρέχοντας ταυτόχρονα τις απαραίτητες εγγυήσεις για την αποφυγή καταχρηστικών πρακτικών προσφυγής στη δικαιοσύνη. Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι, μέσω της επίτευξης υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με την προσέγγιση ορισμένων πτυχών των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές. Για τον σκοπό αυτό, η παρούσα οδηγία αποσκοπεί επίσης στη βελτίωση της πρόσβασης των καταναλωτών στη δικαιοσύνη.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ή να διατηρήσουν σε ισχύ διαδικαστικά μέσα για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τουλάχιστον ένας διαδικαστικός μηχανισμός, ο οποίος επιτρέπει στους νομιμοποιούμενους φορείς να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές τόσο για την έκδοση απαγορευτικών διαταγμάτων όσο και για την έκδοση άλλων μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, είναι σύμφωνος με την παρούσα οδηγία. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν αποτελεί βάση για τη μείωση της προστασίας των καταναλωτών σε τομείς που διέπονται από το πεδίο εφαρμογής των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι.

3. Οι νομιμοποιούμενοι φορείς είναι ελεύθεροι να επιλέγουν οποιοδήποτε διαδικαστικό μέσο διαθέτουν βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται κατά εμπόρων οι οποίοι παραβιάζουν τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου, όπως αναφέρονται στο παράρτημα Ι, συμπεριλαμβανομένων των εν λόγω διατάξεων όπως έχουν μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο, με αποτέλεσμα να προκύπτει ή να ενδέχεται να προκύψει ζημία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου που αναφέρονται στο παράρτημα Ι. Εφαρμόζεται σε εγχώριες και διασυνοριακές παραβάσεις, συμπεριλαμβανομένων και των παραβάσεων που έπαυσαν προτού ασκηθεί ή ολοκληρωθεί η αντιπροσωπευτική αγωγή.

▼ B

2. Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει τους κανόνες δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου που θεσπίζουν συμβατικά ή εξωσυμβατικά μέσα έννομης προστασίας τα οποία τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών για τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Η παρούσα οδηγία ισχύει με την επιφύλαξη των κανόνων της Ένωσης περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, ιδίως των κανόνων περί δικαιοδοσίας και περί αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και των κανόνων για τη νομοθεσία που ισχύει για τις συμβατικές και εξωσυμβατικές ενοχές.

*Άρθρο 3***Ορισμοί**

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας του εν λόγω προσώπου·
- 2) «έμπορος»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικό ή δημόσιο, το οποίο ενεργεί, μεταξύ άλλων μέσω άλλου προσώπου που ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εν λόγω προσώπου, για σκοπούς που αφορούν την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική δραστηριότητα του εν λόγω προσώπου·
- 3) «συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών»: τα γενικά συμφέροντα των καταναλωτών και, ειδικότερα για τους σκοπούς των μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, τα συμφέροντα μιας ομάδας καταναλωτών·
- 4) «νομιμοποιούμενος φορέας»: κάθε οργανισμός ή δημόσιος φορέας που εκπροσωπεί τα συμφέροντα των καταναλωτών, ο οποίος έχει οριστεί από κράτος ως νομιμοποιούμενος για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία·
- 5) «αντιπροσωπευτική αγωγή»: αγωγή για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών η οποία ασκείται από νομιμοποιούμενο φορέα ως ενάγοντα εξ ονόματος καταναλωτών με σκοπό την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος, μέτρου επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ή αμφοτέρων·
- 6) «εγχώρια αντιπροσωπευτική αγωγή»: αντιπροσωπευτική αγωγή που ασκείται από νομιμοποιούμενο φορέα στο κράτος μέλος στο οποίο ορίστηκε ο νομιμοποιούμενος φορέας·
- 7) «διασυνοριακή αντιπροσωπευτική αγωγή»: αντιπροσωπευτική αγωγή που ασκείται από νομιμοποιούμενο φορέα σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο έχει οριστεί ο νομιμοποιούμενος φορέας·
- 8) «πρακτική»: κάθε πράξη ή παράλειψη ενός εμπόρου·
- 9) «τελεσίδικη απόφαση»: απόφαση δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής κράτους μέλους η οποία δεν υπόκειται ή δεν μπορεί να υπόκειται πλέον σε αναθεώρηση με τακτικά ένδικα μέσα·
- 10) «μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης»: μέτρο που υποχρεώνει τον έμπορο να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές μέσα έννομης προστασίας όπως αποζημίωση, επισκευή, αντικατάσταση, μείωση του τιμήματος, καταγγελία της σύμβασης ή επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος, κατά περίπτωση και σύμφωνα με την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΕΣ ΑΓΩΓΕΣ

*Άρθρο 4***Νομιμοποιούμενοι φορείς**

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι αντιπροσωπευτικές αγωγές όπως προβλέπεται από την παρούσα οδηγία δύνανται να ασκηθούν από νομιμοποιούμενους φορείς που ορίζονται από τα κράτη μέλη για το σκοπό αυτό.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι φορείς, ιδίως οργανώσεις καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων καταναλωτών που εκπροσωπούν μέλη από περισσότερα από ένα κράτη μέλη, είναι επιλέξιμοι να οριστούν ως νομιμοποιούμενοι φορείς για τον σκοπό άσκησης εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών, διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, ή αμοιτέρων.
3. Τα κράτη μέλη ορίζουν φορέα, κατόπιν αιτήματός του, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, ως νομιμοποιούμενο φορέα για τον σκοπό άσκησης διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, αν ο εν λόγω φορέας πληροί όλα τα ακόλουθα κριτήρια:
  - α) είναι νομικό πρόσωπο που συστάθηκε σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο έχει οριστεί και μπορεί να αποδείξει 12 μήνες πραγματικής δημόσιας δραστηριότητας για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών πριν την αίτηση ορισμού του·
  - β) σύμφωνα με τους σκοπούς του καταστατικού του αποδεικνύεται η ύπαρξη έννομου συμφέροντος του στην προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου που αναφέρονται στο παράρτημα I·
  - γ) έχει μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα·
  - δ) δεν υπόκειται σε διαδικασία αφερεγγυότητας και δεν έχει κηρυχθεί αφερεγγυος·
  - ε) είναι ανεξάρτητος και δεν επηρεάζεται από πρόσωπα πέραν των καταναλωτών, ιδίως από εμπόρους, που έχουν οικονομικό συμφέρον για την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής, μεταξύ άλλων και σε περίπτωση χρηματοδότησης από τρίτους, και διαθέτει προς το σκοπό αυτό θεσπισμένες διαδικασίες για να αποκλείει τέτοιου είδους επιρροή καθώς και για να αποκλείει την οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ του ιδίου, των χρηματοδοτών του και του συμφέροντος των καταναλωτών·
  - στ) δημοσιοποιεί σε απλή και κατανοητή γλώσσα, με όλα τα κατάλληλα μέσα, ιδίως στον ιστότοπό του, πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι ο φορέας πληροί τα κριτήρια που απαριθμούνται στα στοιχεία α) έως ε) και πληροφορίες σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησής του γενικά, την οργανωτική και διαχειριστική δομή του, τη δομή των μελών του, τον καταστατικό του σκοπό και τις δραστηριότητές του.
4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα κριτήρια που χρησιμοποιούν για να ορίσουν έναν φορέα ως νομιμοποιούμενο φορέα με σκοπό την άσκηση εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών είναι σύμφωνα με τους στόχους της παρούσας οδηγίας προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική και αποδοτική η λειτουργία των εν λόγω αντιπροσωπευτικών αγωγών.

▼ **B**

5. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίζουν ότι τα κριτήρια στην παράγραφο 3 εφαρμόζονται επίσης για τον ορισμό των νομιμοποιούμενων φορέων με σκοπό την άσκηση εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν έναν φορέα ως νομιμοποιούμενο φορέα σε ad hoc βάση, για τον σκοπό της άσκησης συγκεκριμένης εγχώριας αντιπροσωπευτικής αγωγής, κατόπιν αιτήματος του εν λόγω φορέα, εφόσον πληροί τα κριτήρια ορισμού ως νομιμοποιούμενου φορέα όπως προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο.

7. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 3 και 4 τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν δημόσιους φορείς ως νομιμοποιούμενους φορείς για τον σκοπό της άσκησης αντιπροσωπευτικών αγωγών. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι δημόσιοι φορείς που έχουν ήδη οριστεί ως νομιμοποιούμενοι φορείς κατά την έννοια του άρθρου 3 της οδηγίας 2009/22/EK παραμένουν ορισθέντες ως νομιμοποιούμενοι φορείς για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

*Άρθρο 5***Ενημέρωση και παρακολούθηση των νομιμοποιούμενων φορέων**

1. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή κατάλογο των νομιμοποιούμενων φορέων που έχει ορίσει εκ των προτέρων για τον σκοπό της άσκησης διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος και του καταστατικού σκοπού των εν λόγω νομιμοποιούμενων φορέων έως τις 26 Δεκεμβρίου 2023. Κάθε κράτος μέλος ειδοποιεί την Επιτροπή κάθε φορά για τυχόν αλλαγές στον εν λόγω κατάλογο. Τα κράτη μέλη θέτουν τον εν λόγω κατάλογο στη διάθεση του κοινού.

Η Επιτροπή συντάσσει και δημοσιοποιεί κατάλογο των εν λόγω νομιμοποιούμενων φορέων και τον επικαιροποιεί όποτε της κοινοποιούνται αλλαγές από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί εκ των προτέρων για τον σκοπό της άσκησης εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών καθίστανται διαθέσιμες στο κοινό.

3. Τα κράτη μέλη αξιολογούν τουλάχιστον ανά πενταετία κατά πόσον οι νομιμοποιούμενοι φορείς εξακολουθούν να πληρούν τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο νομιμοποιούμενος φορέας χάνει την ιδιότητα του ως νομιμοποιούμενου φορέα αν παύσει να πληροί ένα ή περισσότερα από τα εν λόγω κριτήρια.

4. Σε περίπτωση κατά την οποία κράτος μέλος ή η Επιτροπή εγείρει αμφιβολίες όσον αφορά το κατά πόσον νομιμοποιούμενος φορέας πληροί τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, το κράτος μέλος που όρισε τον εν λόγω νομιμοποιούμενο φορέα διερευνά τις αμφιβολίες. Κατά περίπτωση, το κράτος μέλος ανακαλεί τον ορισμό του εν λόγω νομιμοποιούμενου φορέα αν δεν πληροί πλέον ένα ή περισσότερα από τα εν λόγω κριτήρια. Ο εναγόμενος σε αντιπροσωπευτική αγωγή έμπορος έχει το δικαίωμα να εγείρει δικαιολογημένες αμφιβολίες ενώπιον του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής σχετικά με τη συμμόρφωση ενός νομιμοποιούμενου φορέα με τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 3.

5. Τα κράτη μέλη ορίζουν εθνικά σημεία επαφής για τους σκοπούς της παραγράφου 4 και κοινοποιούν στην Επιτροπή το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας των εν λόγω σημείων επαφής. Η Επιτροπή καταρτίζει κατάλογο των εν λόγω σημείων επαφής και θέτει τον κατάλογο αυτόν στη διάθεση των κρατών μελών.

Άρθρο 6

Άσκηση διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι νομιμοποιούμενοι φορείς που έχουν οριστεί εκ των προτέρων σε άλλο κράτος μέλος για τον σκοπό της άσκησης διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών μπορούν να τις ασκούν ενώπιον των δικαστηρίων ή των διοικητικών αρχών τους.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι σε περίπτωση που η κατ' ισχυρισμό παράβαση του ενωσιακού δικαίου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει καταναλωτές σε διαφορετικά κράτη μέλη, η αντιπροσωπευτική αγωγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον αρμοδίου δικαστηρίου ή αρμόδιας διοικητικής αρχής κράτους μέλους από διάφορους νομιμοποιούμενους φορείς διαφορετικών κρατών μελών, προκειμένου να προστατευθούν τα συλλογικά συμφέροντα καταναλωτών σε διαφορετικά κράτη μέλη.
3. Τα δικαστήρια και οι διοικητικές αρχές αποδέχονται τον κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 ως απόδειξη του νομικού καθεστώτος του νομιμοποιούμενου φορέα να ασκήσει διασυνοριακή αντιπροσωπευτική αγωγή, με την επιφύλαξη του δικαιώματός τους να επιληφθούν αν ο καταστατικός σκοπός του νομιμοποιούμενου φορέα δικαιολογεί την εκ μέρους του άσκηση αγωγής σε συγκεκριμένη υπόθεση.

Άρθρο 7

Αντιπροσωπευτικές αγωγές

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη δυνατότητα άσκησης των αντιπροσωπευτικών αγωγών που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία ενώπιον των δικαστηρίων ή των διοικητικών αρχών τους από τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί σύμφωνα με το άρθρο 4.
2. Κατά την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής, ο νομιμοποιούμενος φορέας παρέχει στο δικαστήριο ή στη διοικητική αρχή επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή.
3. Τα δικαστήρια ή οι διοικητικές αρχές αξιολογούν το παραδεκτό συγκεκριμένης αντιπροσωπευτικής αγωγής σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και το εθνικό δίκαιο.
4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι νομιμοποιούμενοι φορείς έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τουλάχιστον τα ακόλουθα μέτρα:
  - α) απαγορευτικά διατάγματα
  - β) μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν τη δυνατότητα στους νομιμοποιούμενους φορείς να ζητούν, κατά περίπτωση, τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στο πλαίσιο μίας ενιαίας αντιπροσωπευτικής αγωγής. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνονται σε ενιαία απόφαση.
6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα συμφέροντα των καταναλωτών σε αντιπροσωπευτικές αγωγές εκπροσωπούνται από νομιμοποιούμενους φορείς και ότι οι εν λόγω νομιμοποιούμενοι φορείς έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ενάγοντος στη διαδικασία. Οι καταναλωτές τους οποίους αφορά μια αντιπροσωπευτική αγωγή μπορούν να επωφελούνται από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 4.

▼ B

7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα δικαστήρια ή οι διοικητικές αρχές δύνανται να απορρίπτουν προδήλως αβάσιμες υποθέσεις σε όσο το δυνατό περισσότερο πρόωρο στάδιο της διαδικασίας σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

*Άρθρο 8***Απαγορευτικά διατάγματα**

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα απαγορευτικά διατάγματα που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 4 στοιχείο α) είναι διαθέσιμα υπό μορφή:

- α) προσωρινού μέτρου για την παύση πρακτικής ή, κατά περίπτωση, την απαγόρευση πρακτικής, όταν η εν λόγω πρακτική θεωρείται ότι συνιστά παράβαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1·
- β) οριστικού μέτρου για την παύση πρακτικής ή, κατά περίπτωση, την απαγόρευση πρακτικής, όταν η εν λόγω πρακτική διαπιστώνεται ότι συνιστά παράβαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1.

2. Μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) μπορεί να περιλαμβάνει, εφόσον αυτό προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο:

- α) μέτρο με το οποίο κρίνεται ότι η πρακτική συνιστά παράβαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1· και
- β) υποχρέωση δημοσίευσης της απόφασης για το μέτρο εν όλω ή εν μέρει, με τη μορφή την οποία κρίνει κατάλληλη το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή, ή υποχρέωση δημοσίευσης διορθωτικής δήλωσης.

3. Προκειμένου να ζητήσει ένας νομιμοποιούμενος φορέας την η έκδοση απαγορευτικού διατάγματος, δεν είναι απαραίτητη η έκφραση της βούλησης των μεμονωμένων καταναλωτών για εκπροσώπηση από τον νομιμοποιούμενο φορέα. Ο νομιμοποιούμενος φορέας δεν υποχρεούται να αποδείξει:

- α) την πραγματική ζημία ή βλάβη των μεμονωμένων καταναλωτών που θίγονται από την παράβαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1· ή
- β) την πρόθεση ή αμέλεια του εμπόρου.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν διατάξεις εθνικού δικαίου ή να διατηρήσουν διατάξεις εθνικού δικαίου βάσει των οποίων ένας νομιμοποιούμενος φορέας επιτρέπεται να ζητήσει την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) μόνον αφού έχει ξεκινήσει διαβούλευση με τον έμπορο με στόχο να επιτύχει την παύση της παράβασης από τον εν λόγω έμπορο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1. Εάν ο έμπορος δεν παύσει την παράβαση εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή της αίτησης διαβούλευσης, ο νομιμοποιούμενος φορέας μπορεί άμεσα να ασκήσει αντιπροσωπευτική αγωγή για την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε τέτοια διάταξη εθνικού δικαίου. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι οι εν λόγω πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο κοινό.

*Άρθρο 9***Μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης**

1. Ένα μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης υποχρεώνει τον έμπορο να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές μέσα έννομης προστασίας όπως αποζημίωση, επισκευή, αντικατάσταση, μείωση του τιμήματος, καταγγελία της σύμβασης ή επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος, κατά περίπτωση και σύμφωνα με την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία.

▼B

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τον τρόπο και το στάδιο της αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης κατά το οποίο οι μεμονωμένοι καταναλωτές τους οποίους αφορά η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή εκφράζουν ρητά ή σιωπηρά τη βούλησή τους, εντός κατάλληλης προθεσμίας αφού ασκηθεί η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή, να εκπροσωπηθούν ή όχι από τον νομιμοποιούμενο φορέα στο πλαίσιο της εν λόγω αγωγής και να δεσμευθούν ή όχι από το αποτέλεσμα της.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι μεμονωμένοι καταναλωτές οι οποίοι δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο κράτος μέλος του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής ενώπιον των οποίων ασκείται αντιπροσωπευτική αγωγή υποχρεούνται να εκφράσουν ρητά τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν στην εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή, ούτως ώστε οι εν λόγω καταναλωτές να δεσμευθούν από το αποτέλεσμα αυτής της αντιπροσωπευτικής αγωγής.

4. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες ώστε να εξασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές που έχουν εκφράσει ρητά ή σιωπηρά τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής δεν μπορούν να εκπροσωπούνται ούτε σε άλλες αντιπροσωπευτικές αγωγές με το ίδιο επίδικο θέμα και κατά του ίδιου εμπόρου, ούτε να ασκούν μεμονωμένα αγωγή για το ίδιο επίδικο θέμα και κατά του ίδιου εμπόρου. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν επίσης κανόνες για να εξασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές δεν λαμβάνουν αποζημίωση πέραν της μίας φορές για το ίδιο επίδικο θέμα κατά του ίδιου εμπόρου.

5. Όταν το μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης δεν προσδιορίζει μεμονωμένους καταναλωτές που δικαιούνται να επωφεληθούν από τα μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται από αυτό, περιγράφει τουλάχιστον την ομάδα των καταναλωτών που δικαιούνται να επωφεληθούν από τα εν λόγω μέσα έννομης προστασίας.

6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ένα μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης παρέχει στους καταναλωτές τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τα μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται από το εν λόγω μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης χωρίς να είναι αναγκαία η άσκηση ξεχωριστής αγωγής.

7. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ή διατηρούν κανόνες σχετικά με τις προθεσμίες εντός των οποίων οι μεμονωμένοι καταναλωτές μπορούν να επωφελούνται από μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν κανόνες σχετικά με την κατάληξη ενδεχόμενων υπολοίπων κεφαλαίων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης που δεν ανακτώνται εντός των καθορισμένων προθεσμιών.

8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι νομιμοποιούμενοι φορείς είναι σε θέση να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης χωρίς να είναι αναγκαία η εκ των προτέρων διαπίστωση παράβασης από δικαστήριο ή διοικητική αρχή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, στο πλαίσιο ξεχωριστής διαδικασίας.

9. Τα μέσα έννομης προστασίας που παρέχονται μέσω των μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης στο πλαίσιο μιας αντιπροσωπευτικής αγωγής δε θίγουν τυχόν επιπρόσθετα μέσα έννομης προστασίας τα οποία ευρίσκονται στη διάθεση των καταναλωτών δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου και τα οποία δεν αποτέλεσαν αντικείμενο της εν λόγω αντιπροσωπευτικής αγωγής.

Άρθρο 10

Χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικών αγωγών για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν η αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης χρηματοδοτείται από τρίτο μέρος, στο βαθμό που αυτό επιτρέπεται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, προλαμβάνονται οι συγκρούσεις συμφερόντων και ότι η χρηματοδότηση από τρίτους που έχουν οικονομικό συμφέρον για την άσκηση ή την έκβαση της αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης δεν εκτρέπει την αντιπροσωπευτική αγωγή από την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ιδίως ότι:
  - α) οι αποφάσεις νομιμοποιούμενων φορέων στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής, μεταξύ άλλων και οι αποφάσεις διακανονισμού, δεν επηρεάζονται αδικαιολόγητα από τρίτους κατά τρόπο που θα μπορούσε να είναι επιζήμιος για τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών που αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή·
  - β) η αντιπροσωπευτική αγωγή δεν ασκείται κατά εναγόμενου ο οποίος είναι ανταγωνιστής του χρηματοδότη ή κατά εναγόμενου από τον οποίο εξαρτάται ο χρηματοδότης.
3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα δικαστήρια ή οι διοικητικές αρχές έχουν την εξουσία σε αντιπροσωπευτικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης να αξιολογούν τη συμμόρφωση με τις παραγράφους 1 και 2 σε περίπτωση που ενδεχομένως ανακλύψουν δικαιολογημένες αμφιβολίες ως προς την εν λόγω συμμόρφωση. Για το σκοπό αυτό, οι νομιμοποιούμενοι φορείς γνωστοποιούν στη δικαστική ή τη διοικητική αρχή οικονομική επισκόπηση που απαριθμεί τις πηγές χρηματοδότησης που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη της αντιπροσωπευτικής αγωγής.
4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2, τα δικαστήρια ή οι διοικητικές αρχές έχουν την εξουσία να λάβουν κατάλληλα μέτρα, όπως να απαιτούν από τον νομιμοποιούμενο φορέα να αρνείται ή να μεταβάλλει τη σχετική χρηματοδότηση και, εφόσον είναι αναγκαίο, να απορρίπτουν τη νομιμοποίηση του νομιμοποιούμενου φορέα σε συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή. Αν η νομιμοποίηση του νομιμοποιούμενου φορέα απορριφθεί σε συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή, η εν λόγω απόρριψη δεν θίγει τα δικαιώματα των καταναλωτών τους οποίους αφορά η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή.

Άρθρο 11

Διακανονισμοί για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης

1. Για τον σκοπό της έγκρισης διακανονισμών, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης:
  - α) ο νομιμοποιούμενος φορέας και ο έμπορος μπορούν από κοινού να προτείνουν στο δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή διακανονισμό αναφορικά με την επανόρθωση και/ή αποκατάσταση υπέρ των ενδιαφερόμενων καταναλωτών· ή
  - β) το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή, έχοντας διαβουλευθεί με τον νομιμοποιούμενο φορέα και τον έμπορο, δύναται να τους καλέσει να καταλήξουν σε διακανονισμό σχετικά με την επανόρθωση και/ή αποκατάστασης εντός εύλογης προθεσμίας.

▼ B

2. Οι διακανονισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υπόκεινται στον έλεγχο του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής. Το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή αξιολογεί εάν πρέπει να αρνηθεί να εγκρίνει έναν διακανονισμό που αντιβαίνει σε διατάξεις εθνικού αναγκαστικού δικαίου, ή περιλαμβάνει όρους που δεν μπορούν να εφαρμοστούν, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα όλων των μερών, και ιδίως εκείνα των ενδιαφερόμενων καταναλωτών. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν κανόνες που επιτρέπουν στο δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή να αρνείται την έγκριση διακανονισμού, με το επιχείρημα πως αυτός είναι καταχρηστικός.

3. Εάν το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή δεν εγκρίνει τον διακανονισμό, συνεχίζει να εκδικάζει τη σχετική αντιπροσωπευτική αγωγή.

4. Οι εγκεκριμένοι διακανονισμοί είναι δεσμευτικοί για τον νομιμοποιούμενο φορέα, τον έμπορο και τους ενδιαφερόμενους μεμονωμένους καταναλωτές.

Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίσουν κανόνες που παρέχουν τη δυνατότητα σε μεμονωμένους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή και ο επακόλουθος διακανονισμός να αποδεχθούν ή να αρνηθούν να δεσμευτούν από τους διακανονισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

5. Η επανόρθωση και/ή αποκατάσταση που επιτυγχάνονται μέσω εγκεκριμένου διακανονισμού σύμφωνα με την παράγραφο 2 δε θίγουν οιαδήποτε επιπρόσθετα μέσα έννομης προστασίας που διατίθενται στους καταναλωτές δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου και τα οποία δεν αποτέλεσαν αντικείμενο του εν λόγω διακανονισμού.

*Άρθρο 12***Κατανομή των εξόδων αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης**

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο ηττηθείς διάδικος αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης απαιτείται να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα με τα οποία επιβαρύνθηκε ο νικήσας διάδικος, σύμφωνα με τους όρους και τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο εθνικό γενικό δικονομικό δίκαιο.

2. Μεμονωμένοι καταναλωτές τους οποίους αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης δεν καταβάλλουν οποιαδήποτε δικαστικά έξοδα.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, σε εξαιρετικές περιπτώσεις μεμονωμένος καταναλωτής τον οποίο αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης μπορεί να κληθεί να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα τα οποία προκλήθηκαν ως αποτέλεσμα της εκ προθέσεως ή εξ αμελείας συμπεριφοράς του.

*Άρθρο 13***Ενημέρωση σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές**

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες που εξασφαλίζουν ότι οι νομιμοποιούμενοι φορείς παρέχουν πληροφορίες, ιδίως στον ιστότοπό τους, σχετικά με:

- α) τις αντιπροσωπευτικές αγωγές που έχουν αποφασίσει να ασκήσουν ενώπιον δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής·
- β) την κατάσταση των αντιπροσωπευτικών αγωγών που έχουν ασκήσει ενώπιον δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής· και

▼ B

γ) τα αποτελέσματα των αντιπροσωπευτικών αγωγών που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β).

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες για να διασφαλίσουν ότι οι καταναλωτές τους οποίους αφορά εν εξελίξει αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ενημερώνονται εγκαίρως και με κατάλληλα μέσα για την αντιπροσωπευτική αγωγή, ώστε να δίδεται η δυνατότητα στους εν λόγω καταναλωτές να εκφράσουν ρητά ή σιωπηρά τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν στην εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2.

3. Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή απαιτεί από τον έμπορο να ενημερώσει τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή, με έξοδα του εμπόρου, σχετικά με ενδεχόμενες τελικές αποφάσεις για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 7 ή για ενδεχόμενους εγκεκριμένους διακανονισμούς, όπως αναφέρονται στο άρθρο 11, με μέσα κατάλληλα για τις περιστάσεις της υπόθεσης και εντός καθορισμένων προθεσμιών, κατά περίπτωση, ενημερώνοντας ατομικά όλους τους ενδιαφερόμενους καταναλωτές. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει, εάν οι οικείοι καταναλωτές ενημερωθούν για την τελεσίδικη απόφαση ή τον εγκεκριμένο διακανονισμό με άλλον τρόπο.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν κανόνες δυνάμει των οποίων ο έμπορος θα απαιτείται να παρέχει τις εν λόγω πληροφορίες στους καταναλωτές μόνο κατόπιν σχετικού αιτήματος του νομιμοποιούμενου φορέα.

4. Οι απαιτήσεις πληροφόρησης που αναφέρονται στην παράγραφο 3 εφαρμόζονται κατ' αναλογία σε νομιμοποιούμενους φορείς σχετικά με τις τελικές αποφάσεις για την απόρριψη, ως απαράδεκτων ή ως αβάσιμων, αντιπροσωπευτικών αγωγών για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο νικήσας διάδικος μπορεί να ανακτήσει τα έξοδα που σχετίζονται με την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής αγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1.

*Άρθρο 14***Ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων**

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να δημιουργούν εθνικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων που είναι προσβάσιμες στο κοινό μέσω ιστότοπων και που παρέχουν πληροφορίες για τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί εκ των προτέρων με σκοπό την άσκηση εγχώριων και διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών και γενικές πληροφορίες σχετικά με τις εν εξελίξει και ολοκληρωθείσες αντιπροσωπευτικές αγωγές.

2. Όταν ένα κράτος μέλος δημιουργήσει ηλεκτρονική βάση δεδομένων όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, γνωστοποιεί στην Επιτροπή τη διαδικτυακή διεύθυνση στην οποία είναι προσβάσιμη η εν λόγω βάση δεδομένων.

3. Η Επιτροπή δημιουργεί και διατηρεί ηλεκτρονική βάση δεδομένων για τους ακόλουθους σκοπούς:

α) όλες τις περιπτώσεις επικοινωνίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 1, 4 και 5 και στο άρθρο 23 παράγραφος 2· και

▼ B

β) τη συνεργασία μεταξύ των νομιμοποιούμενων φορέων που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4.

4. Η ηλεκτρονική βάση δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου είναι άμεσα προσβάσιμη στον οικείο βαθμό, αντίστοιχα, από:

α) τα εθνικά σημεία επαφής που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 5·

β) τα δικαστήρια και τις διοικητικές αρχές εφόσον απαιτείται βάσει του εθνικού δικαίου·

γ) τους νομιμοποιούμενους φορείς που ορίζονται από τα κράτη μέλη για τον σκοπό άσκησης για τις εγχώριες και διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές· και

δ) την Επιτροπή.

Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου όσον αφορά τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί για τον σκοπό της άσκησης διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 είναι διαθέσιμες στο κοινό.

*Άρθρο 15***Αποτελέσματα των τελικών αποφάσεων**

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η τελεσίδικη απόφαση δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής οποιουδήποτε κράτους μέλους σχετικά με την ύπαρξη παράβασης που θίγει τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλα τα μέρη ως απόδειξη στο πλαίσιο κάθε άλλης αγωγής ενώπιον των δικαστηρίων ή διοικητικών αρχών τους με την οποία ζητούνται μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης κατά του ίδιου εμπόρου σε σχέση με την ίδια πρακτική, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο για την εκτίμηση των αποδείξεων.

*Άρθρο 16***Προθεσμία παραγραφής**

1. Βάσει του εθνικού δικαίου, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι μια εν εξελίξει αντιπροσωπευτική αγωγή για την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8, αναστέλλει ή διακόπτει τις ισχύουσες προθεσμίες παραγραφής ως προς τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή, έτσι ώστε οι εν λόγω καταναλωτές να είναι σε θέση να ασκήσουν μεταγενέστερα αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης σε σχέση με την κατ' ισχυρισμό παράβαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, λόγω της παρέλευσης των ισχυουσών προθεσμιών παραγραφής κατά τον χρόνο εκδίκασης των αντιπροσωπευτικών αγωγών για την έκδοση του απαγορευτικού διατάγματος.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι μια εν εξελίξει αντιπροσωπευτική αγωγή με την οποία ζητείται μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, αναστέλλει ή διακόπτει τις ισχύουσες προθεσμίες παραγραφής ως προς τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή.

Άρθρο 17

Ταχύτητα διαδικασίας

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αντιπροσωπευτικές αγωγές με τις οποίες ζητείται η έκδοση απαγορευτικού διατάγματος όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 εξετάζονται με τη δέουσα ταχύτητα.
2. Οι αντιπροσωπευτικές αγωγές για την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος για την παύση ή, κατά περίπτωση, για την απαγόρευση πρακτικής που θεωρείται ότι αποτελεί παράβαση, όπως αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο α), εξετάζονται, εφόσον ενδείκνυται, με συνοπτική διαδικασία.

Άρθρο 18

Κοινοποίηση αποδεικτικών στοιχείων

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν νομιμοποιούμενος φορέας που έχει υποβάλει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία επαρκούν για την υποστήριξη αντιπροσωπευτικής αγωγής, και έχει υποδείξει ότι επιπρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία βρίσκονται στη σφαίρα επιρροής του εναγόμενου ή τρίτου μέρους, και εφόσον έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον εν λόγω νομιμοποιούμενο φορέα, το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή μπορεί να διατάξει, την κοινοποίηση των εν λόγω στοιχείων από τον εναγόμενο ή τρίτο μέρος, σύμφωνα με το εθνικό δικονομικό δίκαιο, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων ενωσιακών και εθνικών κανόνων περί εμπιστευτικότητας και αναλογικότητας. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή μπορεί επίσης, εάν ζητηθεί από τον εναγόμενο, να διατάξει τον νομιμοποιούμενο φορέα ή τρίτο να κοινοποιήσει τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με το εθνικό δικονομικό δίκαιο.

Άρθρο 19

Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή άρνησης συμμόρφωσης προς:

- α) απαγορευτικό διάταγμα όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 ή στο άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β)· ή
- β) τις υποχρεώσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 3 ή στο άρθρο 18.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίζουν την επιβολή των κανόνων αυτών. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι κυρώσεις μπορούν να έχουν, μεταξύ άλλων, τη μορφή προστίμων.

Άρθρο 20

Υποστήριξη των νομιμοποιούμενων φορέων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα που αποσκοπούν στο να διασφαλίσουν ότι η δικαστική δαπάνη που σχετίζεται με αντιπροσωπευτικές αγωγές δεν αποτρέπει τους νομιμοποιούμενους φορείς από το να ασκούν αποτελεσματικά το δικαίωμά τους να ζητήσουν τη λήψη των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 7.

▼B

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν για παράδειγμα, να λάβουν τη μορφή δημόσιας χρηματοδότησης στην οποία συμπεριλαμβάνονται η διαρθρωτική στήριξη για τους νομιμοποιούμενους φορείς, ο περιορισμός των εφαρμοστέων δικαστικών ή διοικητικών εξόδων, ή η πρόσβαση σε νομική βοήθεια.

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να καθορίζουν κανόνες που επιτρέπουν στους νομιμοποιούμενους φορείς να απαιτούν από τους καταναλωτές που έχουν εκφράσει τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν από τον νομιμοποιούμενο φορέα σε συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης να καταβάλουν περιορισμένα τέλη εγγραφής ή παρόμοια επιβάρυνση προκειμένου να συμμετάσχουν στην εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή.

4. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή υποστηρίζουν και διευκολύνουν τη συνεργασία μεταξύ των νομιμοποιούμενων φορέων και την ανταλλαγή και διάχυση των βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών τους όσον αφορά τον χειρισμό των εγχώριων και διασυνοριακών παραβάσεων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3**ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ***Άρθρο 21***Κατάργηση**

Η οδηγία 2009/22/EK καταργείται από τις 25 Ιουνίου 2023, με την επιφύλαξη του άρθρου 22 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας.

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας στο παράρτημα II.

*Άρθρο 22***Μεταβατικές διατάξεις**

1. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις μεταφοράς της παρούσας οδηγίας σε αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται την ή μετά τις 25 Ιουνίου 2023.

2. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις μεταφοράς της οδηγίας 2009/22/EK σε αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται πριν από τις 25 Ιουνίου 2023.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις σχετικά με την αναστολή ή τη διακοπή των προθεσμιών παραγραφής για τη μεταφορά του άρθρου 16 εφαρμόζονται μόνον σε αξιώσεις για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση που βασίζονται σε παραβάσεις, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, που σημειώθηκαν την ή μετά τις 25 Ιουνίου 2023. Αυτό δεν αποκλείει την εφαρμογή διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με αναστολή ή διακοπή των προθεσμιών παραγραφής που εφαρμόζονταν πριν από τις 25 Ιουνίου 2023 για αξιώσεις για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση που βασίζονται σε παραβάσεις, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, που σημειώθηκαν πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

*Άρθρο 23***Παρακολούθηση και αξιολόγηση**

1. Το νωρίτερο στις 26 Ιουνίου 2028, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις κύριες διαπιστώσεις της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την

▼ B

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Η αξιολόγηση διενεργείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Στην έκθεση, η Επιτροπή αξιολογεί ιδίως το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας που ορίζεται στο άρθρο 2 και στο παράρτημα I, καθώς και τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της παρούσας οδηγίας σε διασυννοριακές καταστάσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ασφάλεια δικαίου.

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή, για πρώτη φορά το αργότερο έως τις 26 Ιουνίου 2027 και στη συνέχεια ετησίως, τις ακόλουθες πληροφορίες, που είναι απαραίτητες για την εκπόνηση της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1:

- α) τον αριθμό και το είδος των αντιπροσωπευτικών αγωγών που έχουν ολοκληρωθεί από δικαστήρια ή διοικητικές αρχές τους·
- β) το είδος των παραβάσεων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, και των διαδικών των εν λόγω αντιπροσωπευτικών αγωγών·
- γ) τα αποτελέσματα των εν λόγω αντιπροσωπευτικών αγωγών.

3. Έως τις 26 Ιουνίου 2028, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση του κατά πόσον οι διασυννοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης μέσω της σύστασης Ευρωπαϊού διαμεσολαβητή για αντιπροσωπευτικές αγωγές για απαγορευτικά διατάγματα και μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, και υποβάλλει έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματά της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η οποία θα συνοδεύεται, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση.

*Άρθρο 24***Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο**

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως τις 25 Δεκεμβρίου 2022, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Εφαρμόζουν τα εν λόγω μέτρα από τις 26 Ιουνίου 2023.

Τα μέτρα αυτά, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από τέτοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι μέθοδοι αναφοράς καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των μέτρων εθνικού δικαίου τα οποία θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

*Άρθρο 25***Έναρξη ισχύος**

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

*Άρθρο 26***Παραλήπτες**

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ
ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

1. Οδηγία 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων (ΕΕ L 210 της 7.8.1985, σ. 29).
2. Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29).
3. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2027/97 του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 1997, για την ευθύνη των αερομεταφορέων όσον αφορά την αεροπορική μεταφορά επιβατών και των αποσκευών τους (ΕΕ L 285 της 17.10.1997, σ. 1).
4. Οδηγία 98/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, περί της προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά την αναγραφή των τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές (ΕΕ L 80 της 18.3.1998, σ. 27).
5. Οδηγία 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών (ΕΕ L 171 της 7.7.1999, σ. 12).
6. Οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1): άρθρα 5 έως 7, 10 και 11.
7. Οδηγία 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 67): άρθρα 86 έως 90, 98 και 100.
8. Οδηγία 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (ΕΕ L 11 της 15.1.2002, σ. 4): άρθρα 3 και 5.
9. Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την καθολική υπηρεσία) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 51): άρθρο 10 και κεφάλαιο IV.
10. Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37): άρθρα 4 έως 8 και 13.
11. Οδηγία 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και την τροποποίηση της οδηγίας 90/619/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών 97/7/ΕΚ και 98/27/ΕΚ (ΕΕ L 271 της 9.10.2002, σ. 16).
12. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1).

▼B

13. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ L 46 της 17.2.2004, σ. 1).
14. Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22).
15. Οδηγία 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 21).
16. Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36): άρθρα 20 και 22.
17. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 1).
18. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 14).
19. Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66).
20. Οδηγία 2008/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής (ΕΕ L 33 της 3.2.2009, σ. 10).
21. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα (ΕΕ L 293 της 31.10.2008, σ. 3): άρθρο 23.
22. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1): άρθρα 1 έως 35.
23. Οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 32).
24. Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 55): άρθρο 3 και παράρτημα I.
25. Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94): άρθρο 3 και παράρτημα I.

▼B

26. Οδηγία 2009/110/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/EK και 2006/48/EK και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/EK (EE L 267 της 10.10.2009, σ. 7).
27. Οδηγία 2009/125/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα (EE L 285 της 31.10.2009, σ. 10): άρθρο 14 και παράρτημα I.
28. Οδηγία 2009/138/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) (EE L 335 της 17.12.2009, σ. 1): άρθρα 183 έως 186.
29. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 392/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων που εκτελούν θαλάσσιες μεταφορές επιβατών, σε περίπτωση ατυχήματος (EE L 131 της 28.5.2009, σ. 24).
30. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 924/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Κοινότητα και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2560/2001 (EE L 266 της 9.10.2009, σ. 11).
31. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1222/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων αναφορικά με την εξοικονόμηση καυσίμου και άλλες ουσιώδεις παραμέτρους (EE L 342 της 22.12.2009, σ. 46): άρθρα 4 έως 6.
32. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τα καλλυντικά προϊόντα (EE L 342 της 22.12.2009, σ. 59): άρθρα 3 έως 8 και 19 έως 21.
33. Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (EE L 95 της 15.4.2010, σ. 1): άρθρα 9 έως 11, 19 έως 26 και 28β.
34. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) (EE L 27 της 30.1.2010, σ. 1): άρθρα 9 έως 10.
35. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (EE L 334 της 17.12.2010, σ. 1).
36. Οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2011 σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των οδηγιών 2003/41/EK και 2009/65/EK και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 (EE L 174 της 1.7.2011, σ. 1).
37. Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (EE L 304 της 22.11.2011, σ. 64).
38. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (EE L 55 της 28.2.2011, σ. 1).

▼B

39. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18).
40. Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1): άρθρα 9 έως 11α.
41. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009 (ΕΕ L 94 της 30.3.2012, σ. 22).
42. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 531/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2012, για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητών επικοινωνιών εντός της Ένωσης (ΕΕ L 172 της 30.6.2012, σ. 10).
43. Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 63): άρθρο 13.
44. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (κανονισμός για την ΗΕΚΔ) (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 1): άρθρο 14.
45. Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 60 της 28.2.2014, σ. 34).
46. Οδηγία 2014/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά οργάνων ζύγισης μη αυτόματης λειτουργίας (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 107).
47. Οδηγία 2014/35/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διάθεση στην αγορά ηλεκτρολογικού υλικού που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσης (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 357).
48. Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349): άρθρα 23 έως 29.
49. Οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 214).
50. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασισζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP) (ΕΕ L 352 της 9.12.2014, σ. 1).

▼B

51. Κανονισμός (ΕΕ) 2015/760 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 98).
52. Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2120 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο και τα τέλη λιανικής για τις ρυθμιζόμενες ενδοενοσιακές επικοινωνίες και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/22/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 531/2012 (ΕΕ L 310 της 26.11.2015, σ. 1).
53. Οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, η οποία τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καταργεί την οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 326 της 11.12.2015, σ. 1).
54. Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ, 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).
55. Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2016, σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων (ΕΕ L 26 της 2.2.2016, σ. 19): άρθρα 17 έως 24 και 28 έως 30.
56. Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).
57. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/745 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1223/2009 και για την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 90/385/ΕΟΚ και 93/42/ΕΟΚ (ΕΕ L 117 της 5.5.2017, σ. 1): κεφάλαιο II.
58. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/746 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, σχετικά με τα in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα και για την κατάργηση της οδηγίας 98/79/ΕΚ και της απόφασης 2010/227/ΕΕ της Επιτροπής (ΕΕ L 117 της 5.5.2017, σ. 176): κεφάλαιο II.
59. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1128 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τη διασυννοριακή φορητότητα των υπηρεσιών επηραμμικού περιεχομένου στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 168 της 30.6.2017, σ. 1).
60. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 2003/71/ΕΚ (ΕΕ L 168 της 30.6.2017, σ. 12).
61. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (ΕΕ L 169 της 30.6.2017, σ. 8).
62. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 1): άρθρα 3 έως 6.
63. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2018/302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2018, για την αντιμετώπιση του αδικαιολόγητου γεωγραφικού αποκλεισμού και άλλων μορφών διακρίσεων με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (ΕΕ L 60 I της 2.3.2018, σ. 1): άρθρα 3 έως 5.

▼ B

64. Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΕΕ L 321 της 17.12.2018, σ. 36): άρθρα 88 και 98 έως 116 και παραρτήματα VI και VIII.
65. Οδηγία (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 1).
66. Οδηγία (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της οδηγίας 1999/44/ΕΚ (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 28).

▼ M1

67. Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2019/1937 και (ΕΕ) 2020/1828 (Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές) (ΕΕ L 265 της 21.9.2022, σ. 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 2009/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1 παράγραφος 1	Άρθρο 1 παράγραφος 1
Άρθρο 1 παράγραφος 2	Άρθρο 2 παράγραφος 1
-	Άρθρο 2 παράγραφος 2
-	Άρθρο 3
Άρθρο 2 παράγραφος 1	Άρθρο 7 παράγραφος 1 Άρθρο 7 παράγραφος 4 στοιχείο α)
-	Άρθρο 7 παράγραφος 2 και άρθρο 7 παράγραφος 3 Άρθρο 7 παράγραφος 4 στοιχείο β) Άρθρο 7 παράγραφοι 5, 6 και 7
Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α)	Άρθρο 7 παράγραφος 4 στοιχείο α) Άρθρο 8 παράγραφος 1 Άρθρο 17
Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β)	Άρθρο 7 παράγραφος 4 στοιχείο α) Άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β) Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο γ) Άρθρο 13 παράγραφος 3
-	Άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο α)
-	Άρθρο 8 παράγραφος 3
Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ)	Άρθρο 19
Άρθρο 2 παράγραφος 2	Άρθρο 2 παράγραφος 3
Άρθρο 3	Άρθρο 3 παράγραφος 4 Άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 Άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) Άρθρο 4 παράγραφοι 6 και 7
-	Άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχεία γ) έως στ) Άρθρο 4 παράγραφοι 4 και 5
-	Άρθρο 5 παράγραφοι 2, 3, 4 και 5
Άρθρο 4 παράγραφος 1	Άρθρο 6
Άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 3	Άρθρο 5 παράγραφος 1
Άρθρο 5	Άρθρο 8 παράγραφος 4
-	Άρθρο 9
-	Άρθρο 10
-	Άρθρο 11
-	Άρθρο 12
-	Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) Άρθρο 13 παράγραφοι 2, 4 και 5

▼B

Οδηγία 2009/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
-	Άρθρο 14
-	Άρθρο 15
-	Άρθρο 16
-	Άρθρο 18
Άρθρο 6	Άρθρο 23
Άρθρο 7	Άρθρο 1 παράγραφοι 2 και 3
Άρθρο 8	Άρθρο 24
-	Άρθρο 20
Άρθρο 9	Άρθρο 21
-	Άρθρο 22
Άρθρο 10	Άρθρο 25
Άρθρο 11	Άρθρο 26